

1. Strategisch Voorwerk

- [] Bepaal het (meetbare) bedrijfsdoel: Waarom wil je AI inzetten? Denk aan tijdsbesparing, omzetverhoging, klantenservice, innovatie, sociale impact, etc.
- [] Identificeer welke processen of taken je wilt automatiseren of verbeteren.
- [] Maak directie, medewerkers en stakeholders bewust van het “waarom” – creëer draagvlak, neem angsten/weerstand weg.

2. Keuze van AI Tools & Leveranciers

- [] Onderzoek relevante AI-tools (Chatbots, RPA, NLP, Machine learning, etc.): Kijk naast ‘grote jongens’ ook naar Europese/NL-oplossingen (AVG-proof!).
- [] Vraag demonstraties/proefperiodes aan.
- [] Check op transparantie & aanpasbaarheid: Kun je zelf finetunen, kun je uitleg krijgen bij de uitkomsten?
- [] Kijk naar integraties: Kun je koppelen met je bestaande systemen (CRM, ERP, website, etc.)?

3. Data: Selectie, Kwaliteit & Veiligheid

- [] Verzamel alleen écht noodzakelijke data (“privacy by design”).
- [] Controleer dat bestaande data schoon, actueel & representatief zijn (voorkom bias!).
- [] Bepaal en borg wie toegang heeft tot welke data – maak rollen en rechten inzichtelijk.
- [] Zorg voor passende opslag: veilige, versleutelde servers, bij voorkeur binnen de EU.
- [] Werk met heldere verwerkersovereenkomsten/Audit-trail.

4. Ethiek & Wetgeving

- [] Check altijd: voldoet dit project aan de actuele AVG/GDPR en de strengere AI Act (vanaf 2025 actief in Europa!)?
- [] Bouw waar nodig “human-in-the-loop” in: Kritische beslissingen altijd door mensen laten beoordelen.
- [] Stel een ethische commissie/klankbordgroep samen: Laat periodiek (interne/externe) audits uitvoeren op eerlijkheid & bias.
- [] Maak je project transparant: Communiceer intern én extern eerlijk over keuzes, beperkingen en doelen van je AI.

5. Implementatie & Pilot

- [] Start met een pilot (kleine schaal/proefproject)!
- [] Check regelmatig: Werkt het zoals je wilt? Wat zijn concrete meetbare resultaten?
- [] Train gebruikers (en leidinggevendenden!) in het veilig én slim omgaan met AI, inclusief wat wel/niet mag en blind spots.
- [] Monitor real-time: Houd logbestanden, audit trails en notificaties bij voor incidenten/fouten.

6. Updaten, Onderhouden en Leren

- [] Update AI-systemen regelmatig – niet alleen vanwege nieuwe features, maar zeker ook voor veiligheid en compliance.
- [] Plan periodiek een onafhankelijke audit/inclusiviteitsscan (help bias, fair use en “AI Drift” voorkomen!).
- [] Zorg voor directe meldkanalen/beschikbaarheid van support bij incidenten.

7. Menselijke Controle en Social Return

- [] Hou altijd een menselijke check (steekproefsgewijs en realtime bij kritieke processen).
- [] Meet niet alleen efficiëntie, maar ook welzijn, werkplezier, inclusie en maatschappelijke impact (= Social ROI): deel inzichten en verbeter samen.
- [] Betrek divers samengestelde teams bij zowel de ontwikkeling als monitoring van het AI-proces.

Extra Tips:

- Sla een quickscan-borgingsdocument op voor interne audits.
- Beschrijf je “AI-gedragscode” en maak deze bekend binnen je organisatie.
- Bevorder een cultuur van kritisch denken én innovatie. AI moet je uitdagen én versterken, niet vastzetten!